

2017-03-10

Dnr: 39-2017

Skolinspektionen
friskolor@skolinspektionen.se

Yttrande avseende ansökan från Honesta Skolutveckling AB om tillstånd för Ekonomiprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet (Skolinspektionens Dnr 32–2017:1044)

Direktionen för Jämtlands Gymnasieförbund (JGY) är myndighet för gymnasieskolan i Bräcke, Ragunda, Krokom och Östersund. Direktionen lämnar för dessa kommuner yttrande avseende ovan rubricerad ansökan enligt nedan.

Länssamverkan

I många avseenden fungerar Jämtlands län som ett gymnasieområde. Flera nationella program och inriktningar finns endast i Östersund. Samverkan inom länet sker dels i ett kommunalförbund, Jämtlands Gymnasieförbund (JGY), med fyra ägarkommuner, Bräcke, Krokom, Ragunda och Östersund, dels genom samverkansavtal med övriga fyra kommuner i länet.

En mindre del av eleverna kommer ifrån andra län, främst med koppling mot idrottsutbildningar och riksrekryterande program. En viss inströmning sker även från angränsande kommuner som Ånge, Sollefteå och Sundsvall.

Gymnasieantagningen är från och med 2017 samordnad för alla utbildningsanordnare i länet genom <http://gyantagningjamtland.se/>. Inom länet finns en strävan mot ett successivt ökat samarbete med målet att behålla bredden i program och inriktningar inom länet, samt att eleverna i så stor utsträckning som möjligt, med hänsyn till kvalitet och ekonomi, kan genomgå gymnasieskolan utan att behöva flytta ifrån hemmet. Jämtlands län är vidsträckt och glest befolkat.

Fristående gymnasieskolor i Jämtlands län

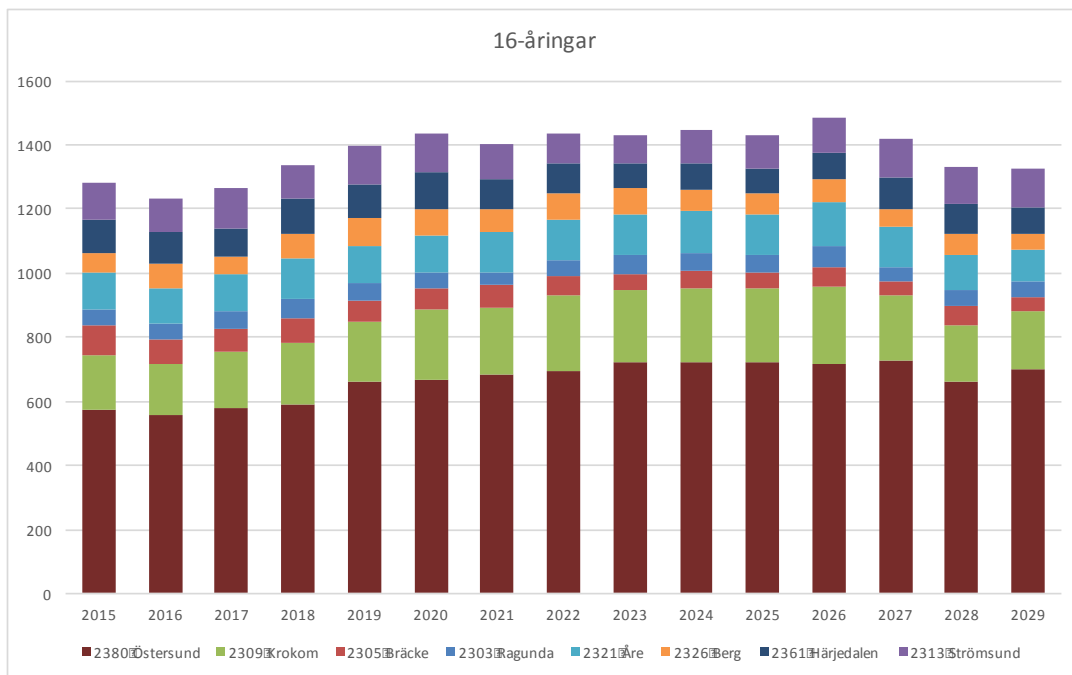
För närvarande finns fyra fristående gymnasieskolor i Jämtlands län. De två största ligger i Östersund kommun.

Huvudman/kommun	Nationellt program	Inriktningar
Fjällbyns gymnasieskola, Härjedalens kommun	Samhällsvetenskapsprogrammet Estetiska programmet	Inriktning mot ungdomar med neuro-psykiatriska diagnoser
Dille gård, Krokoms kommun	Naturbruksprogrammet NIU Introduktionsprogram	Skog: häst, hund, jakt, fiske, maskinförare Draghundssport IMPRO –Skog
Honesta Skolutveckling AB/ Storsjögymnasiet, Östersunds kommun	Barn- och fritidsprogrammet El- och Energiprogrammet Estetiska programmet Hantverksprogrammet Samhällsvetenskapsprogrammet Teknikprogrammet Introduktionsprogram	Fritid och hälsa Dator - och kommunikationsteknik Alla inriktningar Frisör Beteende- och Samhällsvetenskap Informations- och medieteknik IMPRO, IMIND
Östersunds gymnasieskola, Östersunds kommun	Barn- och fritidsprogrammet Ekonomiprogrammet Humanistiska programmet Naturvetenskapsprogrammet Samhällsvetenskap Introduktionsprogram	Pedagogiskt arbete Personlig tränare i lärlingsform Ekonomi Språk Naturvetenskap, Naturvetenskap och samhälle Samhällsvetenskap IMPRO

Demografiska förändringar

De närmaste fyra åren ser vi en betydande ökning av antalet 16-åringar i länet. Elevökningen är störst i Krokoms, Åre och Östersund medan Berg, Bräcke och Härjedalen på sikt tappar elever.

Under de närmaste tio åren kommer gymnasieskolan således att ha ett större elevunderlag än idag. Därefter kan det, utifrån dagens folkbokföring, börja minska något.

Strukturen i länet

Under perioden 2010-2014 minskade elevantalet i gymnasieskolan samtidigt som inströmningen av elever till Östersund ökade relativt sett. Det har påverkat utbudet på de mindre gymnasieskolorna i länet, men samtliga skolor har kunnat behållas. Strömsund och Åre har fortsatt skolor med cirka 300 elever var, medan skolorna i Härjedalen, Berg, Bräcke och Ragunda är mindre med ett mer begränsat utbud.

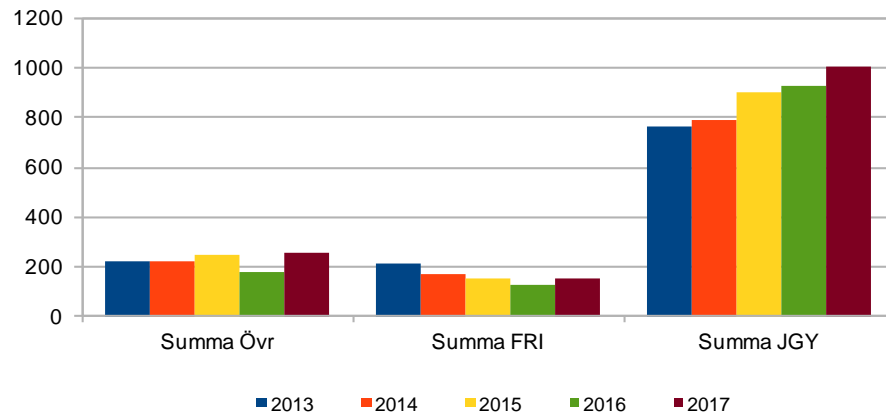
Jämtlands Gymnasieförbund är den största aktören inom gymnasieutbildning i länet. Förbundet erbjuder alla nationella program och har verksamhet i alla fyra medlemskommunerna. Huvuddelen av förbundets elever går på skolor i Östersund. Fullmäktigebeslut har fattats om att förbundet ska ha en ny medlem, Åre kommun, från och med den 1 juli 2017. Det betyder att även Åre gymnasieskola blir en del av förbundet.

Från 2015 har förbundets skolor fått allt fler elever, dels beroende av att fler elever har valt den kommunala gymnasieskolan framför fristående skolor, dels till följd av en kraftig inströmning av nyanlända. De fristående skolorna halverade antalet sökande elever mellan 2013 och 2016.

Antalet förstahandssökande till JGY, fristående skolor och övriga 2013-2017

Förstahandssökande Feb

Inför hösten 2017 märks en mindre uppgång för de fristående skolorna. Det kan även noteras att de mindre kommunala gymnasieskolorna som för närvarande står utanför förbundet (Summa Övr) växer något. Fler elever från hemkommunen (Berg, Åre, Strömsund) har valt den egna gymnasieskolan inför hösten 2017.

Uppgifter om ekonomi- och naturvetenskapsprogrammen i Jämtlands län

Ansökan från Honesta/Storsjögymnasiet gäller inriktningarna ekonomi och naturvetenskap på Ekonomiprogrammet respektive Naturvetenskapsprogrammet med 48 + 48 elever, det vill säga totalt 96 elever fullt utbyggt. Nedan visas hur söktrycket på programmen sett ut de senaste tre åren. För Strömsund saknas uppgifter från 2015 och 2016.

Ekonomiprogrammet

Ekonomiprogrammet	2015		2016		2017	
	Sökande	Platser	Sökande	Platser	Sökande	Platser
JGY	105	111	111	120	139	114
Åre	11	48	13	48	16	48
Fjällgymnasiet	0	0	0	0	1	2
Härjedalen	9	10	5	10	14	10
Strömsund					9	15
Östersunds Gymnasieskola	11	32	2	32	7	32
Totalt	136	201	131	210	186	221

Antalet sökande på Ekonomiprogrammet har ökat ganska kraftigt de senaste två åren. Trots det har samtliga utom JGY betydligt fler platser än sökande. Det är relativt sett

färre elever från Strömsunds kommun och Härjedalens kommun som väljer att gå i Östersund jämfört med övriga kommuner.

Naturvetenskapsprogrammet

Naturvetenskapsprogrammet	2015		2016		2017	
	Sökande	Platser	Sökande	Platser	Sökande	Platser
JGY	90	75	97	108	115	106
Åre	8	48	17	48	24	48
Fjällgymnasiet	11	20	5	8	1	8
Härjedalen	17	20	17	20	20	20
Strömsund					7	30
Östersunds Gymnasieskola	14	32	7	32	10	32
Totalt	140	195	143	216	177	244

Även på Naturvetenskapsprogrammet har antalet sökande ökat under de senaste två åren. I Åre är ökningen relativt störst. Trots det har samtliga skolor utom JGY och Härjedalen fler platser än sökande. Det är relativt sett färre elever från Strömsunds kommun och Härjedalens kommun som väljer att gå i Östersund jämfört med övriga kommuner.

Direktionens bedömning

Generellt

Som ovan framgått har länets gymnasieskolor strukturella utmaningar med anledning av:

- att antalet 16-19-åringar kommer att öka under den kommande 10-årsperioden,
- att kommunala Jämtlands Gymnasieförbund för närvarande har en stor del av eleverna på aktuella program, en andel som ökar om Åre inträder i förbundet, samt
- att övriga skolor som erbjuder programmen har fler platser än sökande.

Honesta/Storsjögymnasiets ansökan om nya program

I det geografiska området runt Storsjön finns i dagsläget fyra gymnasieskolor som erbjuder Ekonomiprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet, varav två huvudmän finns i Östersund.

Med tanke på de båda programmens attraktionskraft - och den successiva demografiska elevökningen - förefaller det sannolikt att Jämtlands Gymnasieförbund kan erbjuda alla fyra nationella inriktningar på programmen under många år framöver. Även om en tredje handelsinriktning på Ekonomiprogrammet införs bedöms inte förbundets verksamhet i Östersund påverkas negativt av att fler anordnare ges tillstånd

Jämtlands
Gymnasieförbund

2017-03-14

för programmen. Utbudet i Östersund kan behållas, utan att kvaliteten och ekonomin behöver påverkas.

Däremot är det mer svårbedömt om en ny anordnare kan komma att påverka förutsättningarna för de skolor som är belägna i Åre, Berg, Härjedalen och Strömsunds kommuner. Alla dessa mindre gymnasieskolor behöver, med något undantag, fler sökande till de aktuella programmen. Samtidigt är skolorna i första hand beroende av att elever från den egna kommunen väljer programmen. För Åre, Berg och Härjedalen är även externa skidelever betydelsefullt. Det är svårt att förutspå om fler elever som är mantalsskrivna i de mindre kommunerna skulle söka Ekonomiprogrammet eller Naturvetenskapsprogrammet i Östersund om en ny anordnare skulle etableras.

Den gymnasieskola som kan komma påverkas mest av en ny aktör är den privatägda Östersunds gymnasieskola, en huvudman som under senare år haft svårt att fylla sina platser på såväl Ekonomiprogrammet som Naturvetenskapsprogrammet.

JÄMTLANDS GYMNASIEFÖRBUND

Anton Waara
Direktionens ordförande

Mikael Cederberg
Förbundschef